

Raport

z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica za lata 2013-2014

*Opracowany przez
Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska
Urzędu Gminy w Łękawicy*

Spis treści

1	WSTĘP.....	3
1.1.	Podstawa prawna opracowania	3
1.2.	Przedmiot i zakres opracowania.....	3
2	OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA.	3
2.1	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska.....	4
2.2	Realizacja założonych celów.....	4
2.2.1	OCHRONA PRZYRODY	4
2.2.2	OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO W TYM LASÓW	5
2.2.3	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB.....	6
2.2.4	OCHRONA WÓD	7
2.2.5	OCHRONA POWIETRZA	9
2.2.6	OCHRONA PRZED ODPADAMI.....	11
3	Priorytety ekologiczne, plany operacyjne określone w Programie Ochrony Środowiska.....	14
4	WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA.....	26

SKRÓTY:

POŚ – Program Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PONE – Program Ograniczenia Niskiej Emisji

PZP – Plan Zagospodarowania Przestrzennego

IL- Inicjatywa Lokalna

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SEAP-Plan Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Niniejszy raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zmianami).

Raport dotyczy realizacji działań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2009-2013 i 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021, przyjętego uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XXXVI/243/10 z dnia 24.02.2010 r. oraz uchwałą Rady Gminy Łękawica nr 283/XLI/14 z dnia 24.09.2014 r.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy gminy, sporządza co 2 lata raport z realizacji Programu, a następnie przedstawia go Radzie Gminy oraz przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów określonych w Programach Ochrony Środowiska.

Przedstawione dane opracowano na dzień 31.12.2014 r.

2 OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, określonych w Programie kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji tych zadań.

Poniżej przedstawiono łączne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ. Konkretne działania zostały opisane w poszczególnych wierszach tabeli nr 3.

2.1 Cele określone w Programie Ochrony Środowiska

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego gminy; doskonalenie systemu obiektów i obszarów chronionych,
- zagospodarowanie zieleni terenów antropogenicznych - rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej gminy,
- zachowanie istniejących zasobów leśnych oraz zwiększenie powierzchni lasów i wzrost ich bioróżnorodności,
- racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych,
- ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystywanie w koordynacji z planami rozwoju regionu,
- minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi i suszy,
- osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód, zapewnienie wszystkim mieszkańcom odpowiedniej jakości wody do picia,
- poprawa jakości powietrza i obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu oraz utrzymanie tego stanu,
- ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska oraz zwiększenie ich gospodarczego wykorzystania,
- eliminowanie i zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu awarii,
- zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska,
- kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska.

2.2 Realizacja założonych celów

2.2.1 OCHRONA PRZYRODY

Gmina posiada ujęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego tereny chronione i przeznaczone do wykorzystania m.in. pod kątem turystyki. Akty prawne wyższego rzędu zobowiązują do ochrony obszarów, które jako ekosystemy zagrożone wyginięciem, a szczególnie wrażliwe na różne zakłócenia związane z działalnością człowieka – muszą być wpisane w plany przestrzennego zagospodarowania różnych szczebli i uwzględniać potrzeby lokalnych społeczności, turystyki, budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i wykorzystania gospodarczego.

Biorąc pod uwagę dziedzictwo przyrodnicze, właściwe instytucje wyznaczyły na obszarze Gminy Łękawica obszary chronione i włączyły je w zbiór obszarów chronionych, nazwany Naturą 2000 (tereny te obejmują część Kocierza Moszczanickiego z Rezerwatem Szeroka, część Kocierza Rychwałdzkiego oraz część Łysiny). Natura 2000 nie blokuje działań nieszkodliwych dla chronionych gatunków

i siedlisk przyrodniczych, lecz wymusza ich planowanie w sposób uwzględniający potrzeby ochrony przyrody. Ochrona ta stanowi znaczące uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego, opartego na zasadach ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

2.2.2 OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO W TYM LASÓW

Gmina na bieżąco dokonuje zabiegów pielęgnacyjnych i adaptacji istniejących zespołów terenów zieleni w ramach istniejących i projektowanych obiektów turystyczno - sportowo - rekreacyjnych. Wycięte zostały drzewa suche zagrażające bezpieczeństwu osób i mienia. W miejsce wyciętych drzew dokonuje się nowych nasadzeń.

Głównym realizatorem zadań w zakresie ochrony lasów na terenie gminy Łękawica jest Nadleśnictwo Jeleśnia oraz właściciele lasów prywatnych. Zgodnie z zapisami dokumentu „ZASADY HODOWLI LASU” obowiązujące w Państwowym Gospodarstwie Leśnym „LASY PAŃSTWOWE” wydanym przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych realizacji celów hodowli lasu służy racjonalne użytkowanie i bieżące odnawianie zasobów leśnych na zasadach reprodukcji rozszerzonej z zachowaniem naturalnej różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego lasu.

Głównym celem użytkowania lasu jest:

- gospodarcze wykorzystywanie zasobów leśnych i pozaprodukcyjnych świadczeń lasu - jako dobra publicznego i źródła środków na prowadzenie trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej
- kształtowanie najlepszych warunków dla odnowienia lasu i jego rozwoju zgodnie z celami: gospodarki leśnej, ochrony przyrody, ochrony i kształtowania środowiska.

Osiągnięcie celu, jakim jest zachowanie naturalnej różnorodności biologicznej lasów zapewnia naturalne odnowienie, które uznaje się za główną metodę reprodukcji w lasach położonych w rezerwach, lasach naturalnych i zbliżonych do naturalnych oraz pozostałych lasach gospodarczych, użytkowanych rębniami złożonymi. Generalną zasadą jest wykorzystywanie nasion i materiału sadzeniowego pochodzącego z lokalnych, autochtonicznych lub rodzimych drzewostanów. W przypadku ich braku z drzewostanów znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie, rosnących w tym samym regionie pochodzenia. Dopuszcza się stosowanie nasion drzew gatunków lasotwórczych,

domieszkowych i biocenotycznych oraz rodzimych drzew gatunków rzadkich zebranych w innych dostępnych drzewostanach - możliwie najlepszej jakości technicznej i hodowlanej.

2.2.3 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB

W ramach ochrony powierzchni ziemi i gleb, zadania są realizowane na bieżąco przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (ŚODR) w Częstochowie, Śląską Izbę Rolniczą w Katowicach oraz ARiMR w Katowicach. Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadzi na bieżąco informowanie i doradztwo wśród rolników polegające na zalecaniu stosowania odpowiednich zabiegów. Zadanie realizowane jest także w ramach uzgodnień przy wnioskach o usunięcie drzew. Gmina pisemnie zwraca uwagę mieszkańcom, którzy nie koszą traw. Ponadto prowadzono akcję edukacyjną m.in. na temat szkodliwości wypalania traw.

Funkcjonujący w Gminie Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego definiuje podział gruntów pod konkretne możliwości wykorzystania. Przy jego tworzeniu brano pod uwagę zagadnienia zachowania walorów krajobrazowych.

Jedynymi producentami żywności na terenie gminy są rolnicy. Z roku na rok liczba rolników jest coraz mniejsza. Zainteresowani rolnicy mogli brać udział w organizowanych przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego szkoleniach w zakresie produkcji zdrowej żywności. Najczęściej szkolenia te przeprowadzane były w Starostwie Powiatowym w Żywcu.

Gmina posiadając aktualny i obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego oraz uchwaloną granicę rolno leśną, stwarzała i stwarza możliwość mieszkańcom dokonywania nowych nasadzeń drzew, zalesiania gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych oraz nieużytków. Zagospodarowywanie gruntów prywatnych właścicieli poprzez dokonywanie nowych nasadzeń właściciele prowadzili we własnym zakresie.

Każdy rolnik mający bezpośredni wpływ na – wodę, glebę i powietrze oraz na krajobraz i bioróżnorodność zobowiązany jest do ochrony, a w szczególności do minimalizowania ujemnego wpływu rolnictwa na środowisko. Nie właściwe użytkowanie i korzystanie z gleb w procesie produkcji rolniczej prowadzi do obniżenia naturalnej żyzności, degradacji fizycznej, chemicznej i biologicznej gleb. Dla uniknięcia

zagrożenia erozją na gruntach podatnych na erozję, rolnicy powinni trwale zagospodarowywać grunt poprzez stosowanie zadarnień i zalesień.

Aby uniknąć degradacji chemicznej, czyli zakwaszania gleb, podwyższania zawartości metali ciężkich w roztworze glebowym, skażenia gruntu substancjami toksycznymi, rolnicy powinni prawidłowo stosować :

- nawożenie gleb,
- właściwie składować obornik,
- i nie wypalać roślinności na łąkach i pastwiskach.

Ochrona gleb następuje poprzez upowszechnianie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej wśród właścicieli gospodarstw rolnych i drobnych przetwórców. Informacje i komunikaty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin w tym zakresie podawane są w formie :

- artykułów, komunikatów i informacji w miesięczniku „Wieści Gminne”,
- ogłoszeń na tablicach informacyjnych,
- pism urzędowych do indywidualnych mieszkańców.

2.2.4 OCHRONA WÓD

W analizowanych latach (2013-2014) w ramach gminnej sieci wodociągowej, zaopatrzenie w wodę było dobre. Częstotliwość występowania awarii ocenia się jako niską. Parametry jakościowe wody gminnej określa się jako dobre. Wszystkie ścieki wpływające do kanalizacji sanitarnej kierowane są do oczyszczalni ścieków w Łękawicy, gdzie podlegają oczyszczeniu w takim stopniu, że trafiają do potoku Łękawka. Osiąganie coraz wyższego poziomu czystości wód powierzchniowych jest uwarunkowane systematycznymi działaniami na szeregu płaszczyznach, w tym m.in.:

- właściwym odprowadzaniem wód opadowych,
- dążeniem do uregulowania gospodarki ściekowej poprzez budowę grawitacyjnej sieci kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni,
- wdrażaniem właściwych nawyków wśród mieszkańców, zmierzających do optymalnego korzystania z zasobów wodnych gminy.

Gospodarka wodno-ściekowa stanowi główny obszar działań Gminy w zakresie ochrony środowiska. W okresie sprawozdawczym wykonano szereg przedsięwzięć w zakresie wzrostu dostępności mieszkańców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Na dzień 31.12.2014 r. wybudowano 56,7 km sieci wodociągowej co pozwala na korzystanie z istniejącej sieci mieszkańcom 715 budynków (stanowi to około 57,57% spośród wszystkich budynków na terenie Gminy). Dostawcą wody i administratorem sieci jest Zakład Usług Komunalnych w Łękawicy. Źródłem poboru wody dla potrzeb zaopatrzenia mieszkańców jest ujęcie wód powierzchniowych zlokalizowane na potoku Kocierzanka w miejscowości Kocierz Moszczanicki oraz wody podskórne. Pobierana woda uzdatniana jest w dwustopniowej stacji uzdatniania wody w Kocierzu Moszczanickim i pompowana na teren sołectwa Łękawica, Okrajnik, Kocierz Moszczanicki.

Gmina posiada trzy zbiorniki wody pitnej, tj. dwa w Kocierzu Moszczanickim i jeden w Okrajniku. Zbiorniki te służą do magazynowania i retencji wody pitnej.

Na terenie Gminy funkcjonuje Grupa Inicjatywna – „Wodociąg”, która została utworzona dniu 17 września 2011 r. do realizacji zadania publicznego pn. *„Budowa zbiornika i rozbudowa sieci wodociągowej w gminie Łękawica”* w oparciu o art. 19 c ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) i o uchwałę nr XLI/274/10 Rady Gminy Łękawica z dnia 13 października 2010 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Grupę Inicjatywną stanowią właściciele lub użytkownicy nieruchomości leżących na terenie jej działania, którzy chcą się podłączyć do wodociągu gminnego i wpisali się na listę będącą załącznikiem do wniosku o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej lub podejmą działania dotyczące podłączenia do wodociągu w oparciu o ustalenia grupy. Teren działania Grupy Inicjatywnej: Łękawica, Kocierz Moszczanicki, Okrajnik.

Celem działania Grupy jest pomoc Gminie w realizacji zadania własnego dot. budowy wodociągu i zaopatrzenia w wodę poprzez wniesienie wkładu własnego pieniężnego na poziomie nie niższym niż 25% kosztu realizacji zadania.

W ramach Inicjatywy Lokalnej „Wodociąg” do końca 2014 r. wybudowano ok. 2 km sieci wodociągowej i podłączono ok. 100 budynków, wybudowano zbiornik na wodę w Kocierzu Moszczanickim i Okrajniku oraz kontenerowe pompownie wody w Okrajniku i Kocierzu Moszczanickim.

Długość **sieci kanalizacyjnej** na terenie Gminy Łękawica wynosi 73,56 km, do której podłączonych jest 969 budynków (stanowi to około 78,02% spośród wszystkich budynków na terenie Gminy). W 2005 r. Gmina ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ze środków własnych wybudowała mechaniczno- biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 600 m³ ścieków/dobę.

W październiku 2013 r. zakończono realizację zadania „*Budowa systemu buforowego oczyszczalni ścieków w Łękawicy*” i uzyskano pozwolenie na użytkowanie. Przedsięwzięcie było realizowane w formie „zaprojektuj i wybuduj”. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Przy oczyszczalni ścieków została wybudowana pompownia i 2 zbiorniki retencyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Celem inwestycji było zapewnienie zrównoważonego podawania ścieków na oczyszczalnię, co przełożyło się na równomierność jej pracy.

Od końca 2012 roku Gmina realizuje zadanie dot. budowy sieci kanalizacyjnej w sołectwie Okrajnik. w Latach 2013-2014 wybudowano w Okrajniku 3,6 km sieci kanalizacyjnej oraz pompownie ścieków w Gilowicach obsługującą część budynków w sołectwie Okrajnik ze względu na ukształtowanie terenu.

W 2013 roku wybudowano również odcinek kanalizacji w Łękawicy przy ul. Wiśniowej w ramach Inicjatywy Lokalnej.

Postęp w tym zakresie na przestrzeni ostatnich lat jest bardzo duży dzięki pozyskanym środkom finansowym na budowę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Świadczą o tym dane odnośnie ludności korzystającej z sieci kanalizacji sanitarnej oraz ciągle zwiększająca się ilość ścieków dopływających do oczyszczalni. Łysina jako jedyne sołectwo w Gminie nie posiada sieci kanalizacyjnej.

2.2.5 OCHRONA POWIETRZA

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na terenie gminy jest związane głównie z niską emisją, emisją pochodzącą od ciągów komunikacyjnych, emisją napływową oraz w niewielkim stopniu z emisją przemysłową. Niska emisja może zostać ograniczona poprzez odpowiednią termomodernizację budynków i modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz korzystanie z ekologicznych i odnawialnych źródeł energii. Zanieczyszczenia pochodzące od ciągów komunikacyjnych są trudne do

wyeliminowania, zwłaszcza wobec ciągłej rozbudowy szlaków komunikacyjnych i ciągłego przyrostu liczby pojazdów samochodowych. Jednak Gmina podjęła się modernizacji i remontów dróg, co bezpośrednio przekłada się na redukcję negatywnego wpływu na środowisko – skracając czas przejazdu oraz hałas.

Równocześnie informowano mieszkańców o możliwości indywidualnego dofinansowania ze środków WFOŚiGW zakupu i montażu kolektorów słonecznych. Gmina sukcesywnie, w miarę dostępności środków finansowych przeprowadza termomodernizację budynków komunalnych.

Prowadzone działania w zakresie edukacji ekologicznej zmierzały głównie do wzrostu świadomości mieszkańców co do szkodliwości spalania odpadów w indywidualnych paleniskach domowych. Eliminacji tego zjawiska służy również objęcie większości mieszkańców gminy zorganizowanym odbiorem odpadów, zmniejszającym zjawisko niekontrolowanego spalania odpadów w paleniskach domowych oraz pozbywania się odpadów.

Gmina wydaje miesięcznik „Wieści Gminne”, ulotki i foldery w których propaguje na bieżąco działania ekologiczne w formie analiz, próśb, komunikatów i apeli między innymi w zakresie ochrony powietrza tj. zakazu spalania odpadów szczególnie z tworzyw sztucznych i wypalania traw.

Uzyskano częściowe ograniczenie emisji i oszczędność energii. Koniecznym jest opracowanie planów termomodernizacji budynków gminnych w latach następnych i ich wdrożenie celem maksymalnego ograniczenia emisji i maksymalnej oszczędności energii.

Uchwałą nr XXIX/201/13 Rady Gminy Łękawica z dnia 29 maja 2013 r., Gmina przyjęła „Plan Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii dla gminy Łękawica”.

Plan Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii (SEAP) jest jednym z głównych elementów wynikających z przystąpienia gminy Łękawica do ambitnej inicjatywy Unii Europejskiej – Porozumienie Burmistrzów. Gmina Łękawica przystąpiła do Porozumienia na podstawie decyzji popartej uchwałą nr XXVI/184/13 Rady Gminy Łękawica przyjętą 13 lutego 2013 r.

Plan SEAP przedstawia strategię działania gminy w celu osiągnięcia założeń polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, w tym redukcji emisji CO₂. W związku z powyższym, gmina Łękawica prowadzi kroki aby ograniczyć emisję gazów cieplarnianych na obszarze gminy o minimum 20% w stosunku do roku bazowego (2005).

2.2.6 OCHRONA PRZED ODPADAMI

W ramach realizacji zadania prowadzono szeroką akcję informacyjno-edukacyjną.

Akcje dotyczyły zagadnień szkodliwości azbestu i odpadów azbestowych, szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych, wypalania traw itd.

Systematycznie realizowano Program usuwania azbestu i wyrobów azbestowych.

Podsumowanie realizacji Programu w latach 2013-2014 ujęto w tabeli poniżej:

Tabela nr 1

ROK	Ilość zutylizowanych materiałów azbestowych [Mg]
2013	59,235
2014	68,783

Źródło: na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

Na stan środowiska w gminie korzystnie wpływa wprowadzenie i kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów.

Do 30.06.2013 r. czyli do momentu wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gospodarką odpadami komunalnymi na terenie Gminy Łękawica zajmowała się utworzona m.in. w tym celu jednostka organizacyjna gminy o nazwie Zakład Usług Komunalnych. Na terenie gminy już od 1997 roku prowadzony był selektywny system zbiórki odpadów komunalnych z podziałem na frakcje: szkło białe, szkło kolorowe, plastik, metal, papier oraz balast- odpady niesegregowane. Dodatkowo 2 razy do roku odbywała się w terenie zbiórka odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

W okresie od 01.07.2013r., zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie z terenów nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez BESKID Żywiec Sp. z o.o. ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec. Podmiot został wybrany w trybie przetargu nieograniczonego, gdzie umowa na świadczenie usług odbioru i zagospodarowania

odpadów komunalnych na terenie Gminy Łękawica została zawarta na okres od 01.07.2013r. do 31.12.2014r.

Dla nieruchomości niezamieszkałych **od 01.07.2013 r.** pozostał system umów między właścicielem nieruchomości niezamieszkałej, a podmiotem świadczącym usługi w tym zakresie wpisanym do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Łękawica.

Obecnie w gminie Łękawica odpady segregowane i gromadzone są do pojemników według następujących rodzajów:

- BALAST
- POPIÓŁ
- SZKŁO
- OPAKOWANIA
- BIO

Odbiór odpadów z podziałem na w/w frakcje z nieruchomości zamieszkałych następuje cyklicznie (co miesiąc) w każdej ilości, dodatkowo dwa razy do roku odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych spod nieruchomości w każdej ilości.

Zgodnie z nowelizacją ustawy, gmina utworzyła na swoim terenie Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który funkcjonuje od sierpnia 2013 r. Do PSZOK-u właściciele nieruchomości mogą dostarczać:

1) Właściciele nieruchomości zamieszkałych:

- odpady odbierane nieodpłatnie:

- przeterminowane leki i chemikalia,
  - zużyte baterie i akumulatory,
  - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - meble i inne odpady wielkogabarytowe,
  - zużyte opony,
  - w przypadku konieczności również odpady segregowane obejmujące: balast, popiół, szkło, opakowania i BIO.
- } poza dwukrotną zbiórką w roku

- odpady odbierane odpłatnie:

odpady budowlane i rozbiórkowe.

2) Właściciele nieruchomości niezamieszkałych - mogą oddawać do PSZOK-u wszystkie w/w odpady zbierane w sposób selektywny – odpłatnie według stawek ustalonych przez administratora PSZOK.

Systematycznie od 2004 roku Gmina Łękawica wyposaża mieszkańców w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych, i na dzień dzisiejszy wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych posiadają min. 4 pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych – oklejone z podziałem na poszczególne frakcje.

Na dzień dzisiejszy na terenie Gminy Łękawica nie występują żadne dzikie wysypiska śmieci.

System selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła” pozytywnie ewoluował od 1997 r. i utrzymuje się do dnia dzisiejszego na najwyższym poziomie o czym świadczą liczne zdobyte przez Gminę nagrody i wyróżnienia oraz wysokie osiągnięcia w recyklingu.

W ramach działań edukacyjnych prowadzono następujące akcje informacyjne:

- wykonanie i rozpropagowanie wśród mieszkańców ulotek dotyczących zasad segregacji,
- prezentacje multimedialne dotyczące zasad segregacji,
- produkcja filmu „Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Łękawica w świetle nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”.

Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Łękawica, ujęto w tabeli poniżej:

Tabela nr 2

ROK	Ilość odpadów [Mg]
2013	524,158
2014	771,46

Źródło: na podstawie danych Urzędu Gminy w Łękawicy

3 Priorytety ekologiczne, plany operacyjne określone w Programie Ochrony Środowiska

Tabela nr 3

L.P.	Nazwa zadania	Etap realizacji w latach 2013-2014	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione środki (PLN) tys. przez Gminę (w tym pozyskane środki zewnętrzne)	Partnerzy
OCHRONA POWIETRZA					
ZADANIA WŁASNE					
1	Opracowanie programu ograniczenia niskiej emisji i późniejsza jego aktualizacja (co 3 lata)	Brak działań.	Gmina Łękawica	-	Mieszkańcy, uczestnicy PONE
2	Opracowanie Programu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łękawica	Brak działań	Gmina Łękawica	-	-
3	Wykorzystanie energii odnawialnej w budynkach użyteczności publicznej	Brak działań	Gmina Łękawica	-	Firmy promujące OZE
4	Budowa skrzydła „B” budynku Urzędu Gminy w systemie energetycznym wraz z montażem solarów do podgrzewu ciepłej wody	W trakcie realizacji termomodernizacja budynku. Rezygnacja z montażu solarów z uwagi na brak otrzymania dofinansowania	Gmina Łękawica	W trakcie rozliczenia	Firmy zajmujące się energooszczędnym budownictwem
5	Modernizacja ulicy Zabytkowej w Okrajniku oraz ul. Parkingowej w Łękawicy	Wykonano	Gmina Łękawica	94	-
6	Modernizacja ulicy Studenckiej w Kocierzu	Zadanie realizowane w trybie IL na lata 2014-2015	Gmina Łękawica	5	Członkowie IL

	Rychwałdzkim						
7	<p>Realizacja działań w zakresie projektu City_SEC w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termoizolacja budynków mieszkalnych (6.000.000 zł), • Wymiana kotłów w budynkach mieszkalnych (3.000.000 zł), • Termoizolacja budynków komunalnych (3.000.000 zł), • Wymiana kotłów w budynkach komunalnych (3.000.000 zł), • Promocja solarów (1.000.000 zł), • Pilotażowy projekt budowy siłowni wiatrowej (1.000.000 zł), • Geotermia (1.000.000 zł), • Promocja projektu (150.000 zł). 	<p>Przyjęto Plan Działań na rzecz Zrównoważonej Energii dla Gminy CITY_SEC</p> <p>Zadanie realizowane w miarę posiadanych środków przez Gminę i społeczność lokalną</p> <p>Wykonano termomodernizację Skrzydła B w Łękawicy i Domu Wiejskiego w Kocierzu Rychwałdzkim</p>	Gmina Łękawica	116		Agencja Rozwoju Regionalnego	
ZADANIA KOORDYNOWANE							
1	Rozbudowa sieci gazowej	<p>Zadanie koordynowane</p> <p>Doprowadzono sieć gazową do Zespołu Szkół w Łękawicy</p> <p>Modernizacja instalacji c.o. w budynku Zespołu Szkół</p>	Gmina Łękawica	37		Dystrybutor gazu	

2	Modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich na obszarze gminy Łękawica	Zadanie koordynowane Realizacja zadania 2014-2015 W 2014 Gmina podpisała umowę dot. udzielenia pomocy finansowej Woj. Śląskiemu na budowę chodnika przy DW 946 i schodów terenowych w wysokości 1mln. zł Nastąpiło również przejęcie realizacji zadania przez Gminę	Powiat Żywiecki (Powiatowy Zarząd Dróg) Województwo Śląskie (Zarząd Dróg Wojewódzkich)	346 (pomoc finansowa)	Gmina Łękawica
3	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	Zadanie koordynowane	WTOŚ w Katowicach, Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna	-	Gmina Łękawica, Powiat Żywiecki
4	Wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego	Zadanie koordynowane	Przedsiębiorstwa działające na terenie gminy	-	Gmina Łękawica, Powiat Żywiecki
GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA W TYM OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SUSZĄ					
ZADANIA WŁASNE					
1	Kontynuacja rozpoczętej w 2012 roku budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Okrajnik o długości 5.150 mb	W trakcie realizacji, wybudowano ok. 3.6 km sieci Wybudowano przepompownie ścieków.	Gmina Łękawica	1 240	-
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łękawica o długości 2.091 mb	W przygotowaniu, Wykonano dokumentację projektową wraz ze zmianą pozwolenia na budowę sieci wodociągowej – Przysiółek Górki.	Gmina Łękawica	14	-
3	Budowa II etapu systemu buforowego przy	W 2013 roku wykonano I etap budowy systemu buforowego	Gmina Łękawica	978	-

	oczyszczalni ścieków w Łękawicy						
4	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej	Spółeczność lokalna we własnym zakresie	Mieszkańcy, Gmina Łękawica				
5	Kontynuacja rozpoczętej w 2012 roku budowy sieci wodociągowej ramach Inicjatywy Lokalnej w miejscowości Okrajnik o długości 3.166,5 mb oraz pompowni wody i zbiornika wody pitnej	W trakcie realizacji, wykonano dokumentację projektową i ok. 2 km sieci wodociągowej. Wybudowano II zbiornik wody w Kocierzu Moszczanickim i zbiornik wody w Okrajniku	Gmina Łękawica	1.195	Członkowie IL		
6	Kontynuacja rozpoczętej w 2012 roku rozbudowy sieci wodociągowej w ramach Inicjatywy Lokalnej w Łękawicy, Kocierzu Moszczanickim i Okrajniku wraz z budową pompowni wody w Okrajniku na Os. Palarzówka oraz w Kocierzu Moszczanickim w rejonie ulicy Górskiej i Zielonej	W trakcie realizacji, wykonano dokumentację projektową. Wybudowano pompownię wody w Kocierzu Moszczanickim i Okrajniku przy DW 946, rozpoczęto budowę pompowni w Przysiółku Palarzówka	Gmina Łękawica	652	Członkowie IL		
7	Rozpoznanie problemu starych studni gospodarskich – ewidencja i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem	Brak działań	Gmina Łękawica	-	właściciele studni		
8	Wykonanie działań dotyczących rozpoznania problemu oczyszczania wód deszczowych	Brak działań	Przedsiębiorstwa przy współudziale Gminy Łękawica	-	przedsiębiorstwa		

9	Kształtowanie bezpiecznego zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią	Wprowadzono zapisy w PZP Opracowano Plan Operacyjny Ochrony przed powodzią będącego elementem Planu Zarządzania Kryzysowego Gminy Łękawica.	Gmina Łękawica	-	właściciele terenów
10	Wdrażanie systemu powiadamiania o zagrożeniach	Komunikaty z ostrzeżeniami na gminnej stronie internetowej	Gmina Łękawica	-	Powiat Żywiecki
ZADANIA KOORDYNOWANE					
1	Zabezpieczenie przed powodzią poprzez likwidację istniejących zagrożeń	Zadanie koordynowane Wykonanie zabezpieczenia osuwiska w Kocierz Moszczanickim i Łysinie. RZGW wykonał regulację odcinków potoku Okrajnik i Kocierzanka	Marszałek Województwa Śląskiego	291 (osuwiska)	Gmina Łękawica
2	Utrzymanie i eksploatacja wód i urządzeń wodnych będących w administracji Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	Zadanie koordynowane	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	-	Marszałek Województwa Śląskiego, Powiat Żywiecki, Gmina Łękawica
3	Optymalizacja zużycia wody poprzez zapobieganie stratom wody na przesyle oraz wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle i oszczędne korzystanie z wody przez indywidualnych użytkowników	Zadanie koordynowane	mieszkańcy, administratorzy sieci, przedsiębiorstwa	-	-
4	Rozbudowa systemu	Zadanie koordynowane	Powiat Żywiecki	-	RZGW Kraków, Gmina Łękawica

	monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego					
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO W TYM LASÓW						
ZADANIA WŁASNE						
1	Inwentaryzacja przyrodnicza na terenie gminy	Brak działań	Gmina Łękawica	-	Nadleśnictwo Jeleśnia, lokalne stowarzyszenia ekologiczne, szkoły, instytucje naukowe	
2	Wykonywanie zabiegów ochrony czynnej wybranych gatunków fauny, flory, zbiorowisk roślinnych; idea włączenia szkół, jako społecznych opiekunów nad pomnikami przyrody	Brak działań	Gmina Łękawica	-	RDOŚ w Katowicach	
3	Utrzymanie i rozwój terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów, terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych	Działania wykonywane na bieżąco w ramach utrzymania mienia komunalnego	Gmina Łękawica	40	RDOŚ w Katowicach	
4	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, tablic informacyjnych	Wykonanie oznakowania informacyjnego obiektów turystycznych, cennych przyrodniczo i szlaków	Gmina Łękawica	22	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne	
5	Objęcie ochroną prawną drzew – propozycji pomników przyrody oraz prowadzenie prac	Wykonano oznakowania trzech pomników przyrody	Gmina Łękawica	-	Powiat Żywiecki, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, RDLP w Katowicach, organizacje i	

	pielęgnacyjno – konserwacyjnych proponowanych pomników przyrody					stowarzyszenia ekologiczne
ZADANIA KOORDYNOWANE						
1	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące)	Zadanie koordynowane	Powiat Żywiecki	-		szkoły (wszystkich szczebli), organizacje i stowarzyszenia ekologiczne
2	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg powiatowych, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno - konserwacyjne zieleni przydrożnej	Zadanie koordynowane	Powiat Żywiecki	-		Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego
3	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów prywatnych	Zadanie koordynowane	Nadleśnictwo Jeleśnia, właściciele lasów	-		Powiat Żywiecki
4	Realizacja wytycznych „Programu ochrony przyrody” nadleśnictw	Zadanie koordynowane	Nadleśnictwa: Jeleśnia	-		Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego

5	Aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasów niestanowiących własności skarbu Państwa	Zadanie koordynowane	Powiat Żywiecki	-	Nadleśnictwo Jeleśnia
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB					
ZADANIA WŁASNE					
1	Koordinacja badań gleb na poziom pH i pozyskiwanie dofinansowania na wapnowanie gleb kwaśnych	Rolnicy we własnym zakresie	Gmina Łękawica	-	rolnicy
2	Organizacja cyklicznych obchodów kultywowania rolniczych tradycji w połączeniu z pokazami i konkursami dla mieszkańców	Organizacja dożynek i innych imprez o charakterze kulturalnym	Gmina Łękawica, rolnicy, KGW	-	Powiat Żywiecki, Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZADANIA KOORDYNOWANE					
1	Okresowa kontrola jakości gleb	Zadanie koordynowane	Powiat Żywiecki	-	Gmina Łękawica
2	Udzielanie dopłat bezpośrednich dla rolników	Zadanie koordynowane	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	w zależności od ilości złożonych wniosków	rolnicy gminy Łękawica
OCHRONA ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH					
ZADANIA WŁASNE					
1	Wprowadzenie zapisów w PZP o niezagospodarowywaniu terenów potencjalnej eksploatacji złóż kopalin w trakcie aktualizacji Planów	W PZP brak zapisów dotyczących złóż kopalin	Gmina Łękawica	-	Gmina Łękawica

2	Współpraca z Państwowym Instytutem Geologicznym w zakresie monitoringu terenów zagrożonych osuwiskami	Bieżąca współpraca z Instytutem	Gmina Łękawica, Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Karpacki	-	Koszty administracyjne
ZADANIA KOORDYNOWANE					
1	Współdział w rekultywacji degradowanych terenów osuwiskowych	Zadanie koordynowane	Starosta Powiatu Żywieckiego	-	Przedsiębiorcy, WIOŚ
GOSPODAROWANIE ODADAMI					
ZADANIA WŁASNE					
1	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Kontrola wewnętrzne podczas zbiórki odpadów	Wójt Gminy Łękawica, WIOŚ	-	Podmioty prowadzące zbiórki odpadów
2	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych	Brak wydanych decyzji	Wójt Gminy Łękawica	-	mieszkańcy
3	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Sprawozdania roczne	Wójt Gminy Łękawica	Koszty administracyjne	Urząd Marszałkowski, WIOŚ
4	Prowadzenie i doskonalenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Wdrożenie nowego systemu gospodarowania odpadami zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wraz z prowadzeniem kompani	Gmina Łękawica	568 Wraz z kosztami odbioru i zagospodarowania odpadów	Firmy zajmujące się odbiorem odpadów

	informacyjno-edukacyjnej				
5	Kontrolowanie stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych	Brak kontroli, nie zachodziła taka potrzeba	Gmina Łękawica	Koszty administracyjne	Policja, Gmina
6	Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikie wysypiska)	Brak wydanych decyzji	Gmina Łękawica	-	Firmy zajmujące się odbiorem odpadów
7	Uzyskanie wymaganych przepisami prawa poziomów selektywnego gromadzenia odpadów	Gmina osiągnęła wymagane poziomy	Gmina Łękawica	Koszty ujęte w pkt 4	Firmy zajmujące się odbiorem odpadów
8	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Usunięto ~128 ton.	Gmina Łękawica	58	Firmy zajmujące się odbiorem odpadów
OCHRONA PRZED HAŁASEM					
ZADANIA WŁASNE					
1	Budowa, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na obszarze gminy Łękawica	Remont dróg gminnych, w tym bieżące utrzymanie i budowa parkingu. Wykonano 2,2 km nawierzchni asfaltowej na 11 drogach.	Gmina Łękawica	1 372	Gmina Łękawica
2	Uwzględnianie w gminnym PZP zapisów o dopuszczalnych poziomach dźwięku i egzekwowanie tych zapisów	Uwzględniono zapisy w PZP	Gmina Łękawica	-	Przedsiębiorcy, powiat żywiecki- opinia
ZADANIA KOORDYNOWANE					
1	Modernizacja sieci dróg powiatowych	Zadanie koordynowane	Powiatowy Zarząd Dróg	-	Gmina Łękawica

2	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	Zadanie koordynowane	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	-	Gmina Łękawica, przedsiębiorstwa podlegające kontroli
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM NIEJONIZUJĄCYM					
ZADANIA KOORDYNOWANE					
1	Gromadzenie danych dotyczących instalacji powodujących wytwarzanie pól elektromagnetycznych	Zadanie koordynowane	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	-	Gmina Łękawica
2	Dalsze prowadzenie monitoringu środowiska w celu określenia aktualnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego	Zadanie koordynowane	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	-	Gmina Łękawica
EDUKACJA EKOLOGICZNA *					
ZADANIE WŁASNE					
1	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza	Informacje zamieszczone w Wieściach gminnych, stronie internetowej lub w sposób zwyczajowo przyjęty	Gmina Łękawica	-	Organizacje ekologiczne, firmy zajmujące się dystrybucją urządzeń ekologicznych
ZADANIA KOORDYNOWANE					

1	Organizacja cyklu spotkań z rolnikami w zakresie propagowania tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne	Zadanie koordynowane	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Gminy Powiatu Żywieckiego	-	rolnicy
2	Promocja rolnictwa ekologicznego i agroturystyki poprzez działania edukacyjno – szkoleniowe	Zadanie koordynowane	ARIMR, ODR w Żywcu, Powiat Żywiecki	-	Gmina Łękawica, Powiat Żywiecki
3	Organizacja programów doradczych dla rolników i zainteresowanych produkcją rolniczą	Zadanie koordynowane	ARIMR, ODR w Żywcu	-	Gmina Łękawica
4	Organizacja szkoleń i porad dla rolników i zainteresowanych produkcją rolniczą	Zadanie koordynowane	ODR w Żywcu	-	Gmina Łękawica

4 WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA

Priorytetem Gminy Łękawica w zakresie ochrony środowiska jest gospodarka wodno-ściekowa i w związku z tym realizacja zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniu ścieków była najważniejszą w analizowanym okresie. Z uwagi na wysokie koszty budowy sieci wodno-kanalizacyjnych postęp prac w tej dziedzinie jest ściśle uzależniony od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Gospodarka odpadami stanowi drugi co do ważności główny obszar działań Gminy w zakresie ochrony środowiska.

W zakresie gospodarowania odpadami, Gmina Łękawica terminowo realizuje zakładane cele. Realizacja zamierzonych działań przebiega zgodnie z Wojewódzkim Planem gospodarki odpadami i ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przystąpiono do wsparcia mieszkańców w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest. Program ten przynosząc wymierne efekty będzie kontynuowany w przyszłości.

Ochrona przyrody ukierunkowana jest na objęciu ochroną obiektów i terenów o wysokich walorach przyrodniczych, a także na tworzeniu możliwości właściwego korzystania z zasobów przyrody przez mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę Łękawica.

W zakresie ochrony powietrza działania koncentrują się na remontach dróg, prowadzeniu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz propagowaniu rozwiązań dążących do ograniczania niskiej emisji.

Reasumując stwierdza się, że kluczowe założenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica zostały wprowadzone w życie. W okresie najbliższych lat należy kontynuować podjęte kroki, które będą zmierzały do realizacji zadań w wyniku, których spodziewać się należy poprawy jakości środowiska w poszczególnych jego komponentach wskazanych w dokumencie strategicznym.

Zatwierdził
WOJEWÓDZKI URZĄD GMINY ŁĘKAWICA
Tadeusz Totmiczek